

De Romeinen

Wie waren de Romeinen?

Lang voor de Romeinen naar ons land kwamen, woonden ze in een kleine staat rond de stad Rome. Vanaf 500 voor Christus begonnen de Romeinen met gebiedsuitbreiding.

Als eerst namen ze andere delen van Italië in. Daarna trokken ze verder en kwamen rond 12 voor Christus in Nederland terecht. Dit gebeurde onder leiding van keizer Augustus. De informatie hieronder gaat vooral over de Romeinse tijd in ons land.

Romeinen in ons land

Rond 12 voor Christus trokken de Romeinen ons land binnen. De stammen die hier woonden, onder andere de Bataven en de Friezen, boden lange tijd verzet tegen de Romeinen. Uiteindelijk lukte het de Romeinen om het zuiden van ons land te bezetten. Daar woonden de Bataven.

De stammen in het noorden van ons land, waaronder de Friezen, kregen zij er maar niet onder. De Romeinse legers kozen daarom de Rijn als grens. Die grens liep dus dwars door ons land.

De Romeinen kozen een rivier als grens, omdat ze de vijand dan goed zagen aan komen en konden tegenhouden. De Bataven waren vaak boer. Ze leefden van landbouw en veeteelt en zorgden voor hun eigen voedsel.

Soms verkochten ze hun producten ook aan de Romeinen. Toen de Romeinen kwamen, mochten de boeren hun eigen gang blijven gaan. Alleen moesten ze wel belasting betalen en soldaten leveren aan de Romeinen.

Ruilhandel

De mensen betaalden elkaar met goederen. Eigenlijk ruilden ze dus. We noemen dat ruilhandel.

Wilde je een koe kopen, dan moest je daar bijvoorbeeld twee of drie varkens voor geven. Zo betaalden de mensen ook belasting aan de Romeinen, bijvoorbeeld met koeienhuiden, vis of kaas.

Van de Romeinen leerden de Bataven dat er ook met geld kon worden betaald.

Romeinse Munt

Er waren verschillende munten: een koperen munt: een as, een zilveren munt: een denarius, en een munt van goud: een aureus. Op veel munten stond de kop van de Romeinse keizer.

Wegen

Toen de Romeinen kwamen veranderde er veel in Nederland. Eén van de eerste veranderingen waren de heerwegen. Heer betekent leger. Vanuit Rome hebben de Romeinen wegen aangelegd. Die liepen naar alle landen van het Romeinse Rijk.

Over deze wegen konden Romeinse soldaten snel overal komen met hun wagens. Ook gewone reizigers en handelaren maakten gebruik van deze wegen.

Gewone reizigers moesten onderweg wel oppassen voor struikrovers. Daarom reisden ze het liefst in kleine groepen of met een groep soldaten. De heerwegen waren heel breed en belegd met platte stenen of met grind. Langs de wegen stonden mijlpalen. Daarop kon je zien hoe ver het nog was naar de volgende stad.

Het Castellum

De Romeinen hadden een groot leger. Het leger was opgebouwd uit groepen. De grootste groep was een legioen van 6000 soldaten. De Romeinen hadden ook een leger van hulptroepen. Dat bestond uit soldaten die niet Romeins waren. Een soldaat die in dienst ging van de hulptroepen, moest 25 jaar dienen. Daarna kreeg hij dezelfde rechten als een Romein.

Vijandelijke stammen probeerden regelmatig het Romeinse Rijk aan te vallen. Daarom bouwden de Romeinen langs de grenzen legerkampen. Zo'n kamp noemen we een castellum. Hier woonden de soldaten. Zij hielden vanuit daar de grens goed in de gaten.

Waterleiding en verwarming

Aan de Romeinen danken we een aantal uitvindingen, bijvoorbeeld de waterleiding.

Water van heldere beekjes in de bergen of heuvels werd naar de huizen in de steden geleid. Dit kon met behulp van aquaducten. In een soort goot boven op het aquaduct stroomde het water van de bergen naar de stad.

Een andere uitvinding van de Romeinen was de centrale vloerverwarming. Het vuur verwarmde de lucht onder de vloer zodat de lucht door holle stenen van de muren stroomde.

Huwelijk

Meisjes van 14 jaar waren volwassen. Bij jongens gebeurde dat als ze ongeveer 16 of 18 jaar waren. Meisjes werden in die tijd uitgehuwelijkt. De vader koos een man voor hen. Als ze dan trouwden ging het meisje bij de familie en in het huis van haar man wonen. Zij kreeg ook de naam van haar man. Na het feest werd zij door de bruidegom over de drempel gedragen, want als ze zou struikelen dan zou dat ongeluk brengen.

Namen

Als er een kind was geboren, dan vond er na acht dagen een plechtigheid plaats. Het kind werd voor de vader op de grond gelegd. Hij mocht dan zeggen of hij het kind wilde of niet en gaf het kind daarna een voornaam.

Meisjes kregen de achternaam van hun vader als voornaam. Waren er meer meisjes, dan kregen ze er een tweede naam bij. De dochter van Marcus Junius kreeg de naam Junia: dus de achternaam werd gebruikt met een a erbij.

Romeinse maaltijd

Bij de maaltijd lagen de Romeinen op hun zij op aanligbedden. Bij het eten gebruikten ze wijn. Meestal deden ze water in de wijn.

Het eten werd opgediend in eetkommetjes en schalen. Vorken gebruikten ze niet. Ze aten met hun vingers. Die veegden ze later af aan het tafellaken of aan het haar van de slaven.

Onderwijs

Kinderen van de Romeinen gingen ook al naar school.

In de stad waren kleine schooltjes voor iedereen, maar de rijke Romeinen hadden meestal een slaaf in dienst die les gaf.

Leraren waren vaak geleerde slaven uit Griekenland. Tot hun twaalfde jaar kregen de kinderen basisonderwijs. Zij kregen les in lezen, schrijven en rekenen.

Na de basisschool kregen de kinderen les in lezen, muziek, wiskunde en het houden van toespraken.

Ook werd veel gedaan aan gymnastiek en sport. Je had zelfs een speciale sportschool: het Gymnasium. Vooral belangrijk voor jongens, want die moesten later sterk en handig zijn als ze in het leger gingen.

De stad

Op sommige plaatsen in ons land zijn in de Romeinse tijd steden gebouwd. Vaak vlak bij een legerkamp of op een kruispunt van wegen. Daar kwamen veel mensen en kon je dus goed je spullen te koop aanbieden.

Handelaren kregen het idee om daar ook hun huis te bouwen. Zo kwamen er steeds meer huizen bij. Voor veel steden die werden gebouwd, was de hoofdstad Rome het grote voorbeeld. Maar zo mooi en groot als Rome, zouden onze steden nooit worden. Eigenlijk waren het maar kleine plaatsen.

Forum

Een belangrijke plek in de stad was het Forum, het stadsplein. Daar stonden belangrijke gebouwen.

Op het Forum werd ook de markt gehouden en kwamen mensen bij elkaar als er iets te vieren was.

Rond het Forum had je allerlei winkels: de winkel van de pottenbakker, de smid en de bakker. Vaak zaten dezelfde soort winkels in dezelfde straat bij elkaar. Daarom kregen die straten later ook de naam van winkels die er waren, bijvoorbeeld de Bakkerssteeg, of de Slagerspoort.

Het einde van het Romeinse Rijk

De Romeinen hebben tot 406 na Christus over ons land geregeerd. In die tijd kwamen grote volksstammen, zoals de Franken en de Saksen, onze grenzen over.

De Romeinen konden ze niet tegenhouden. Ze trokken hun troepen uit Nederland terug. Dat was het einde van het Romeinse tijdperk.

